

PODPIČJE, DVOPIČJE, NAREKOVAJ, POMIŠLJAJ, OKLEPAJ, STIČNOST LOČIL

PODPIČJE

(povedi ločuje krepkeje kot vejica in šibkeje kot pika)

- **stolpično naštevanje – alineje**
- **med razmeroma samostojnimi stavki iste povedi**
- **ločevanje različnih skupin besed**

(Že prve dni sem imel neskončno število intervjujev in javnih nastopov; pojma nisem imel, da imamo v Sloveniji toliko javnih medijev in novinarjev.)

DVOPIČJE

- **za besedo (besedno zvezo), s katero napovedujemo naštevanje, oziroma s primeri pojasnjujemo že prej splošneje povedano** (Tok reke delimo na tri dele: zgornji, srednji in spodnji. *in* Stavčni členi so: povedek, osebek, predmet in prislovna določila.)
- **za spremnim stavkom, s katerim napovemo dobessedni navedek besedila** (Tina pravi: »Kar pridi«.)
- **ko kaj pojasnjujemo, razčlenjujemo** (Tak si kot on: kar naprej se smejiš.)
- **kot pomen DELJENO** (10 : 2)
- Uporaba tudi: (DOPOLNI):

NAREKOVAJ (enojni in dvojni)

- **pred začetkom in koncem dobessednega navedka, oziroma citata** (Janez je zagodrnjal: "Mene pa že ne boste preslepili".)
- **označimo besedo s posebnim pomenom ali s posebno slogovno vrednostjo** [sleng, argo, žargon,... => V muzeju novejših zgodovine si lahko ogledate tudi večino orodij 20. stoletja ("šraufenciger", "peglezen",...)].
- **označimo stvarno lastno ime, ki ga sicer ne bi prepoznali** ("Sejalec" mi je bil zelo všeč.)

=> **premi govor (NAVEDI PRIMERE)**

- spremni stavek stoji pred dobessednim navedkom
- spremni stavek stoji za dobessednim navedkom
- spremni stavek stoji sredi dobessednega navedka

POMIŠLJAJ

1. enodelni

- **poudari dano besedo oziroma misel** (Ti si moj najboljši prijatelj – v dobrem in slabem.);
- **kaže na nasprotje med stavki iste povedi** (Klical je in klical - a odgovora ni bilo.);

- uporabljamo v **zvezah**, v katerih **glagol izpustimo** (Mladost – norost, Slovenija – moja dežela).
- uporabljamo kot **predložni pomišljaj** - namesto predlogov **OD ... DO** (cesta Ljubljana-Celje; v letih 1998-2002) => **stični**
- uporabljamo kot odstavčni pomišljaj - **alineja**
- **namesto narekovajev** – če pred njim ni spremnega stavka (- Kje si bil? jo je zanimalo).
- Uporaba tudi: (DOPOLNI)

2. dvodelni ločevanje vrinjenih stavkov ali delov stavkov od ostalega dela povedi (Prešeren – naš največji pesnik – je bil rojen leta 1800.)

Poznamo tudi **vezaj** in **deljaj**.

Uporaba:

OKLEPAJ (uklepaj + zaklepaj)

- **ponazoritve ali dopolnitve** zapisanega [Janko Kersnik (1852-1897) je pod...]
- **naštevanje** – ob črkah in številkah 1)... 2)... a)... b)...

Poznamo tudi **poševnico**.

Uporaba:

STIČNOST LOČIL

Ločimo dve vrsti ločil: **stična** in **nestična**. Stična ločila pišemo takoj za zadnjo črko povedi oz. tik pred njeno prvo črko-

tri pike	_____	...	_____
pomišljaj	_____	-	_____
pika	_____.		_____
klicaj	_____!		_____
vprašaj	_____?		_____
vejica	_____,		_____
podpičje	_____;		_____
dvopičje	_____:		_____
narekovaj	_____	" _____ "	_____
oklepaj	_____	(_____)	_____
predložni pomišljaj	_____ - _____		